

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1884.

Första Kammaren.

N:o 12.

Lördagen den 1 Mars.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Anmäldes och bordlades:

Lag-Utskottets utlåtande N:o 28, i anledning af väckta motioner om ändrade grunder för den kommunala rösträtten;

Riksdagens kanslideputerades memorial N:o 2, angående räkning för litografiering och tryckning m. m. af en karta, bilagd en utaf Herr Stjernspetz väckt motion; samt

Första Kammarens Tillfälliga Utskotts utlåtande N:o 4, i anledning af väckt motion rörande förändrad lagstiftning angående fattigvården i riket.

Anställdes jemlikt 65 § Riksdagsordningen omröstning öfver följande, af Stats-Utskottet i dess memorial N:o 21, punkten 1:o, föreslagna och af båda Kamrarne godkända voteringsproposition:

Den, som vill, att Riksdagen, med bifall till Herrar P. Olssons och I. Lyttkens' motioner, beviljar och ställer till Kongl. Maj:ts disposition ett anslag af 795,500 kronor, att under enahanda villkor och bestämmelser, som af 1881 års Riksdag blifvit fastställda för understödjande af enskilda jernvägsanläggningar, af Kongl. Maj:t anvisas såsom lån åt Skåne—Hallands jernvägsaktiebolag och utgå med en tredjedel under hvartdera af åren 1884, 1885 och 1886, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har förslaget om beviljande af berörda anslag icke vunnit Riksdagens bifall.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja — 54;

Nej — 73.

Sedan protokoll öfver omröstningen blifvit uppsatt, justerad och afsändt till Andra Kammaren, ankom derifrån ett protokollsutdrag, N:o 78, som upplästes och hvaraf inhemtades, att omröstningen derstädes utfallit med 131 Ja och 68 Nej, samt att båda Kamrarnes sammanräknade röster befunnits utgöra 185 Ja och 141 Nej, hvadan beslut i frågan blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Ja-propositionen.

Anställes jemlikt 65 § Riksdagsordningen omröstning öfver följande, af Stats-Utskottet i dess memorial N:o 21, punkten 2:o, föreslagna och af båda Kamrarne godkända voteringsproposition:

Den, som vill, att Riksdagen, med bifall till Herrar A. Bexells och A. M. Gudmundsons motioner, beviljar och ställer till Kongl. Maj:ts disposition ett anslag af 1,550,000 kronor, att under enahanda villkor och bestämmelser, som af 1881 års Riksdag blifvit fastställda för understödjande af enskilda jernvägsanläggningar, af Kongl. Maj:t anvisas såsom lån åt Mellersta Hallands jernvägsaktiebolag och utgå med en tredjedel under hvartera af åren 1884, 1885 och 1886, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har förslaget om beviljande af berörda anslag icke vunnit Riksdagens bifall.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja — 55;

Nej — 73.

Sedan protokoll öfver omröstningen blifvit uppsatt, justerad och afsändt till Andra Kammaren, ankom derifrån ett protokollsutdrag, N:o 79, som upplästes och hvaraf inhemtades, att omröstningen derstädes utfallit med 109 Ja och 91 Nej, samt att båda Kamrarnes sammanräknade röster befunnits utgöra 164 Ja och 164 Nej, hvadan den förseglade sedeln måst öppnas; och som denna innehöll ett Ja, hade alltså beslut i frågan blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Ja-propositionen.

Anställes jemlikt 65 § Riksdagsordningen omröstning öfver följande, af Stats-Utskottet i dess memorial N:o 22, föreslagna och af båda Kamrarne godkända voteringsproposition:

Den, som vill, att för införande af elektrisk belysning i Kongl. slottet må för år 1885 å extra stat anvisas ett belopp af 55,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Kongl. Maj:ts framställning om anvisande af berörda anslag icke vunnit Riksdagens bifall.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja — 100;

Nej — 26.

Sedan protokoll öfver omröstningen blifvit uppsatt, justeradt och afsändt till Andra Kammaren, ankom derifrån ett protokollsutdrag, N:o 80, som upplästes och hvaraf inhemtades, att omröstningen derstädes utfallit med 60 Ja och 139 Nej, samt att båda Kamrarnes sammanräknade röster befunnis utgöra 160 Ja och 165 Nej, hvadan beslut i frågan blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Nej-propositionen.

Anställdes jemlikt 65 § Riksdagsordningen omröstning öfver följande, af Stats-Utskottet i dess memorial N:o 23, föreslagna och af båda Kamrarne godkända voteringsproposition:

Den, som vill, att Riksdagen för uppförande af ett nytt kronohäkte i Varberg må å extra stat för år 1885 anvisa 70,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Kongl. Maj:ts förslag om beviljande af anslag för uppförande af berörda kronohäkte ej vunnit Riksdagens bifall.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja — 87;

Nej — 41.

Sedan protokoll öfver omröstningen blifvit uppsatt, justeradt och afsändt till Andra Kammaren, ankom derifrån ett protokollsutdrag, N:o 81, som upplästes och hvaraf inhemtades, att omröstningen derstädes utfallit med 49 Ja och 148 Nej, samt att båda Kamrarnes sammanräknade röster befunnits utgöra 136 Ja och 189 Nej, hvadan beslut i frågan blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Nej-propositionen.

Anställdes jemlikt 65 § Riksdagsordningen omröstning öfver följande, af Stats-Utskottet i dess Memorial N:o 24, punkten 1:o, föreslagna och af båda Kamrarne godkända voteringsproposition:

Den, som vill, att, med bifall till hvad Kongl. Maj:t föreslagit, de ordinarie anslagen under tredje hufvudtitelns afdelning för kabinetskassan må med tillhoppa 16,450 kronor förhöjas och således kabinetskassans anslag till 464,250 kronor upptagas, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen afslagit Kongl. Maj:ts framställning om förhöjning i de under kabinetskassan uppförda anslag till ministerstaten samt till skriftmaterialier, expenser och extra utgifter; hvarjemte Riksdagen beslutit, att, med bifall i öfrigt till Kongl. Maj:ts förslag, kabinetskassans anslag skall till oförändradt belopp 447,800 kronor upptagas.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja — 71;

Nej — 55.

Sedan protokoll öfver omröstningen blifvit uppsatt, justerad och afsänt till Andra Kammaren, ankom derifrån ett protokollsutdrag, N:o 82, som upplästes och hvaraf inhemtades, att omröstningen derstädes utfallit med 41 Ja och 157 Nej, samt att båda Kamrarnes sammanräknade röster befunnits utgöra 112 Ja och 212 Nej, hvadan beslut i frågan blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Nej-propositionen.

Anställdes jemlikt 65 § Riksdagsordningen omröstning öfver följande, af Stats-Utskottet i dess memorial N:o 24, punkten 2:o, föreslagna och af båda Kamrarne godkända voteringsproposition:

Den, som vill, att, med bifall till hvad Kongl. Maj:t föreslagit, de ordinarie anslagen under tredje hufvudtitelns afdelning för konsulskassan må med tillhoppa 8,000 kronor förhöjas och således konsulskassans anslag till 168,000 kronor upptagas, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, med afslag å så väl Kongl. Maj:ts som Stats-Utskottets framställning om förhöjning med tillhoppa 8,000 kronor i anslagen till konsulskassan, beslutit, att konsulskassans anslag skall i riksstaten upptagas med oförändradt belopp 160,000 kronor.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja — 82;

Nej — 44.

Sedan protokoll öfver omröstningen blifvit uppsatt, justerad och afsändt till Andra Kammaren, ankom derifrån ett protokollsutdrag, N:o 83, som upplästes och hvaraf inhemtades, att omröstningen derstädes utfallit med 39 Ja och 153 Nej, samt att båda Kamrarnes sammanräknade röster befunnits utgöra 121 Ja och 197 Nej, hvadan beslut i frågan blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Nej-propositionen.

Upplästes till justering protokollen för den 22 och 23 sistlidne *Justering af*
Februari. *protokoll.*

Herr Hasselrot: Jag skall tillåta mig framställa en liten anmärkning mot det protokoll, som nu upplästs. Så vida jag fattade uppläsningen riktigt, så står deri beträffande remissen af den motion, som jag hade äran väcka, att sedan Herr Grefven och Talmannen uttalat sin mening, att remiss icke skulle kunna beviljas, förklarade han diskussionen afslutad. Det är möjligt, att så hade bort ske, som det står i protokollet, men jag tror, att så väl Herr Grefven och Talmannen som de andra herrar ledamöter af Kammaren, som minnas förloppet af saken, skola kunna intyga, att så icke var förhållandet. Om jag minnes rätt, gick det så till, att, sedan Herr Bergström yttrat sig och jag svarat derpå, förklarades diskussionen afslutad, och derefter tillkännagaf Herr Grefven och Talmannen sin åsigt och dröjde sedan ett ögonblick att fälla klubban, på det att tillfälle måtte gifvas dem, som kunde vilja vädja till Kammaren mot Herr Grefven och Talmannens åsigt, att begära ordet, och då ingen så gjorde, föll klubban, utan att då något yttrande, om att diskussionen vore afslutad, följde. Det är visserligen en liten sak, men då jag tror, att protokollet bör affattas såsom det tillgår, tillåter jag mig föreslå, att protokollet må i denna del rättas.

I sammanhang härmed tillåter jag mig att vördsamt till Kamrarnes protokoll nedlägga min protest mot den formella behandling, som min motion undergick. Jag tillägger, att jag hvarken begärde eller deltog i den enligt min åsigt formvidriga voteringen mellan afslag å motionen eller dess läggande till handlingarna. Slutligen vill jag nämna, att jag hyser en till visshet gränsande förmodan, att motionens syfte icke har saknat sympatier i Kammaren, ehuru de till följd af den behandling, som kom den samma till del, icke kunnat gifva sig luft.

Friherre af Ugglas: Jag vill icke inlåta mig på den senare delen af Herr Hasselrots yttrande, utan endast hålla mig till den anmärkning, han gjort mot protokollet. Om jag fattade honom rätt, så påstod han, att Herr Grefven och Talmannen, sedan Herr Bergström och Herr Hasselrot slutat sina anföranden, hemställde, om diskussionen vore slutad, innan han yttrade sin åsigt om motionens grundlagsenlighet. Jag tror, att jag fattat anmärkningen riktigt. Jag ber då att få upplysa, att jag, som med stor uppmärksamhet åhörde förhandlingen, kan med bestämdhet vitsorda, att, omedelbart efter det diskussionen mellan

Justeri af ledamöterna slutats, Herr Grefven och Talmannen uttalade sin åsigt
protokoll. rörande förslaget grundlagsenlighet och först derefter samt efter ett
 (Forts.) litet uppehåll hemställde till Kammarerna, huruvida diskussionen skulle
 anses vara afslutad. Så uppfattade jag förhållandet och på grund deraf
 hemställer jag, att Kammarerna behagade godkänna protokollet.

Häruti instämde flere af Kammarernas ledamöter.

Sedan öfverläggningen förklarats härmed slutad, yttrade Herr Grefven och Talmannen, att derunder yrkats, dels att de upplästa protokollen skulle godkännas, dels ock, af Herr *Hasselrot*, att protokollen skulle godkännas med den ändring han föreslagit.

Härefter gjordes proposition derpå att protokollen skulle godkännas, och förklarades denna proposition vara med ja besvarad.

Ang. verkställd Föredrogs å nyo Banko-Utskottets den 26 och 27 nästlidne Februari
granskning af förordlagda memorial N:o 2, angående verkställd granskning af Riks-
Riksbankens bankens tillstånd och förvaltning.
förvaltning.

Herr Wallenberg: Som jag varit motionär i det afseendet, att såväl Riksgäldskontoret som Statskontoret borde af Riksbanken komma i åtnjutande af ränta å sina hos banken insatta penningkapital, och som jag hört sägas, att Riksgäldskontoret förgäfves erbjudit Riksbanken penningar mot mycket måttlig ränta, under det att Riksbanken samtidigt dermed lånat penningar i Köpenhamn emot $4\frac{1}{2}$ procent, så ville jag anhålla att härom få upplysning af dem, som kunna lemna sådan.

Vid föregående tillfällen har jag fäst Herr Talmannens uppmärksamhet derpå, att i Riksbankens förråd af räntebärande obligationer det största beloppet utgöres af inländska obligationer, och att detta är en mycket stor oegentlighet, ty om det öfvervägande beloppet obligationer vore utländska, så hade Riksbanken lättare att begagna dessa såsom en verklig kassareserv.

Att Riksbanken deltagar i konsortier för afslutande af svenska statslån, är fullkomligt riktigt, ty derigenom uppmuntras främmande lands penningemän och penninginstitutioner att lemna sådana lån. Men att Riksbanken försummar att sedermera företrädesvis afyttra sina svenska obligationer, utan låter dem ligga år efter år, och just derföre behöfver taga sådana tillfälliga lån som det danska, det anser jag vara ganska olämpligt. Jag vet, att det står i Riksbankens reglemente, att banken skall innehafva mot reservfonden svarande *minst* 5 millioner i utländska obligationer, men det ser ut, som om Herrar Fullmäktige i Riksbanken uppfattade denna bestämmelse så, som att just detta belopp skall finnas i utländska obligationer, men intet deröfver. Sålunda hade Riksbanken vid 1883 års slut kronor 11,262,690: 49 i inländska obligationer, men endast kronor 5,688,362: 57 i utländska. Det vore mycket väl, om förhållandet blefve helt och hållet omvänt.

De erinringar, som jag nu gjort, äro icke af beskaffenhet att hindra mig att vördsamt hemställa om proposition på bifall till Utskottets tillstyrkande af décharge.

*Ang. verkställd
granskning af
Riksbankens
förvaltning.
(Forts.)*

Herr vice Talmannen: I anledning af den första delen af Herr Wallenbergs erinringar har jag intet annat att säga, än att den omtalade operationen med danska Nationalbanken sammanhänge med åtgärder för uppehållandet af Riksbankens metalliska kassa. Med afseende på den senare anmärkningen, att Riksbankens förråd af inländska obligationer för närvarande är betydligt större än förrådet af utländska, är den onekligen riktig, men förhållandet beror derpå, att Riksbanken vid flera tillfällen deltagit i konverteringen af svenska statslånen och behållit en del af hvad som kommit på bankens andel, och det är herrarne för öfrigt väl bekant, att de svenska obligationerna äro lätt säljbara på utländska platser och i allmänhet icke underkastade några synnerliga kursförändringar i noteringen.

Herr Wallenberg: Det är mig visserligen väl bekant, att våra obligationer äro säljbara utomlands, men det är också bekant, att när man säljer af egna obligationer, så är det ungefär detsamma som att sälja af egna reverser, och jag tror, att det i princip vore ganska önskligt att komma derhän, att Riksbanken hade företrädesvis utländska obligationer liggande såsom kassareserv. Vid föregående tillfällen har såsom motiv för att hos Riksbanken kvarlemna halfva den årliga bankovinsten uppgifvits, att den skulle användas företrädesvis till inköp af räntebärande obligationer i *utländskt mynt* och utgifna af främmande stater. Jag vidhåller min åsigt, att detta är ett förhållande, som påkallar förändring och är synnerligen förtjent af Herrar Bankofullmäktiges uppmärksamhet. Något annat har jag ej afsett att vid detta tillfälle framställa.

Öfverläggningen ansågs härmed slutad, och Utskottets i förevarande memorial gjorda hemställan bifölls.

Protokollsutdrag härom justerades och afsändes till Andra Kam-maren.

Herr Grefven och Talmannen yttrade att han, efter öfverenskom-melse med Andra Kammarens Herr Talman, finge föreslå, att, under förutsättning att äfven Andra Kammaren före nästkommande Onsdag beviljat fullmäktige i Riksbanken ansvarsfrihet på sätt Banko-Utskottet hemställt, Första Kammaren måtte besluta att vid det sammanträde, som nämnda dag komme att hållas, företaga val af tjugufyra valmän och sex suppleanter för utseende af Riksdagens fullmäktige i Riks-banken och Riksgäldskontoret jemte deras suppleanter.

Detta förslag antogs.

Föredrogs å nyo och företogs punktvis till afgörande Stats-Utskottets den 26 och 27 i sistlidne månad bordlagda utlåtande N:o 16, i anledning af Riksdagens år 1883 församlade revisorers berättelse angående verkställd granskning af Statsverkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1881.

§ 1.

Utskottets hemställan bifölls.

§ 2.

Lades till handlingarna.

§§ 3—8.

Hvad Utskottet hemställt bifölls.

§ 9.

Ang. utfärdande af nya statuter för Vitterhets-, Historie- och Antiquitetsakademien.

Herr Casparsson: Mot den nu föredragna punkten har jag jemte några andra Stats-Utskottets ledamöter från denna Kammare anmält reservation. Då det af den förklaring, som Kongl. Vitterhets-, Historie- och Antiquitetsakademien på revisorernes anmärkning afgifvit, framgår, att akademien själf är betänkt på att ingå till Kongl. Maj:t med framställning om ändring af statuterna, så har det synt mig fullkomligt obehöfligt, att Riksdagen derom gör påminnelse. Jag tror att de vetenskapliga samfunden böra få, så vidt möjligt ostörda af Riksdagen, sköta sina egna angelägenheter, och anser det derföre vara bäst att låta den föreslagna skrifvelsen förfalla.

Jag yrkar afslag å Utskottets hemställan.

Flere af Kammarens ledamöter hördes instämma häruti.

Herr Montgomery-Cederhielm: Såsom af revisorernes berättelse synes, har det varit en mängd förhållanden och saker, som passerat inom Kongl. Vitterhets-, Historie- och Antiquitetsakademien och gifvit revisorerne anledning att framställa anmärkningar. Man har velat gå till väga med den allra största grannlaghet mot ett sådant lärdt samfund som denna akademi, och jag tror icke att man skall kunna säga, att Stats-Utskottet härvid visat någon hänsynslöshet, då det ju icke ens tagit upp alla de anmärkningar, som blifvit gjorda af revisorerne. Dessa anmärkningar äro verkligen af den beskaffenhet, att om man ser dem alla tillsammans, måste man finna att detta samfund lever under antiqverade stadgar. Akademiens stadgar äro också af år 1786 och de innehålla åtskilliga bestämmelser, som numera icke äro tidsenliga. Stats-Utskottet har funnit dessa stadgar vara af den

beskaffenhet, att de borde omarbetas, och vid sådant förhållande har man inom Utskottet ansett, att revisorernes framställning borde understödjas endast så till vida, som den afsåg nya stadgar. Ehuru akademien förklarat sig vara betänkt på att göra framställning i frågan, så är det klart, att genom en Riksdagens skrivelse till Kongl. Maj:t saken mycket hastigare kommer till utförande.

*Ang. utfär-
dande af nya
statuter för
Vitterhets-,
Historie- och
Antiquitets-
akademien.*

De af revisorerne gjorda anmärkningarna äro visserligen af obetydlig beskaffenhet, men detta är ett mycket lyckligt förhållande, och vi må tacka Gud, så länge revisionsberättelserna endast innehålla småanmärkningar, ty det är ingalunda eftersträfvansvärdt, att de skulle komma med upptäckter af stora fel.

(Forts.)

Anmärkningen i den nu föredragna punkten är en af de obetydliga, men som jag tror att den icke saknar skäl för sig, får jag för min del yrka bifall till Utskottets framställning.

Herr vice Talmannen: Då jag genomläst revisorernes anmärkningar emot akademien, så läste jag naturligen också sedermera akademiens förklaring och fann denna synnerligen fullständig samt på ett tillfredsställande sätt förklara alla dessa anmärkningar.

Den enda anmärkning, som hade någon betydelse, var den, att akademiens statuter voro i viss mån föråldrade. Denna anmärkning bemötte akademien med en förklaring, att akademien var betänkt på att ingå till Kongl. Maj:t med framställning om ändringar i statuterna. Efter min uppfattning synes saken dermed kunna med allt skäl vara utagerad.

Jag skulle icke besvärat Kammaren med något yttrande i denna sak, om icke i ett referat af revisorernes yttrande, som förekommer i Stats-Utskottets betänkande, upptagits något, som jag tror är ganska betänkligt, i synnerhet om det skulle komma att inflyta i en Riksdagens skrivelse. Der erinras om den betydliga donationen efter aflidne Tullförvaltaren Carl Wilhelm Berger, uppgående till omkring 300,000 kronor, som blifvit akademien gifna utan särskilda vilkor och förbehåll. Derefter säges: »förvaltningen af sådana gifvomedel syntes väl vara en akademiens enskilda angelägenhet, men, under erkännande häraf, torde det dock få anses tillkomma staten att föreskrifva vissa former för akademiens verksamhet, i syfte att åvägabringa en för akademien såsom statsinstitution så gagnelig förvaltning som möjligt». Så långt är det mycket bra, men sedermera kommer följande: »hvarigenom akademien måtte komma i tillfälle att, utan statsverkets betungande, bekosta en del sådana anordningar och åtgärder, för hvilka eljest statsmedel skulle tagas i anspråk». Antydes dermed, att donationer möjligen skola föranleda att minska anslagen till sådana institutioner som akademien, och att donationerna således i sjelfva verket skola anses gifna för att bespara statsutgifter i allmänhet, så lärer väl detta icke mycket uppmuntra till att gifva donationer; ty det är klart, att hvad en donator afser, det är att lemna medel till utvecklingen af en institution, för hvilken han intresserar sig, och alldeles icke, att hvad som lemnats skulle föranleda indragning af hvad institutionen redan från annat håll har.

Jag anhåller om afslag å Utskottets hemställan.

Ang. utfär-
dande af nya
statuter för
Vitterhets-,
Historie- och
Antiquitets-
akademien.

(Forts.)

Herr Mankell: Jag skall anhålla att få yrka bifall till Stats-Utskottets utlåtande. Jag ber dervid att få intyga, att statsrevisorerna vid granskningen af akademiens räkenskaper funnit, att en mängd oregelbundenheter blifvit begångna, visserligen icke hvar för sig af särdeles betydenhet, men dock tillsammans ådagaläggande det förhållande, som antydts, nemligen att icke full ordning egt rum i afseende på utgifterna och räkenskapsföringen. Det har visat sig, att åtskilliga utgifter blifvit gjorda på ett formelt origtigt sätt, och att för åtskilliga andra saknats verifikation. Derigenom blef det svårt för revisorerna att bedöma deras beskaffenhet. Allt detta hade icke kunnat ske, om icke för riksantikvarierna tydligt saknats en tillfyllestgörande instruktion. Nu har akademien medgifvit, att den är betänkt på att försöka åstadkomma en sådan instruktion; men *när* det skall ske, har den lemnat derhän, och man har ofta sett, att dylika försäkringar icke föranledt någon omedelbar åtgärd. Det är derför jag funnit Stats-Utskottets utlåtande, deri det hemställes att nya stadgar måtte affattas *snarast möjligt*, vara välbetänkt.

Friherre af Ugglas: Jag anhåller att få instämma med dem, som yrkat afslag å Utskottets hemställan. Jag vill visserligen icke bestrida revisorernes rättighet att ingå till Kongl. Maj:t och begära hvad som helst och sålunda äfven nya statuter och reglementen för embetsverk. Med den utveckling — i mina ögon i många afseenden felaktig — som revisorernes förrättning under den senare tiden tagit, kan jag icke finna annat, än att det vore föfångt att söka motsäga revisorerna härutinnan, ehuru den, som genomläser instruktionen för revisorerna, skall deri föfångt söka finna någon anledning till en dylik rättighet. Emellertid, dermed må nu vara huru som helst, men då det här är utredt, att de anmärkningar, som framstälts emot akademien, hafva blifvit af denna nöjaktigt besvarade, och då akademien sjelf förklarar sig inse nödvändigheten af att erhålla nya statuter samt afgifvit ett löfte att derom gå i författning, så förefaller det egendomligt i mina ögon, om Riksdagen skulle vilja helt och hållet underkänna värdet af detta löfte och hos Kongl. Maj:t påyrka åtgärder för att få detsamma uppfyllt.

För min del tror jag, att revisorernes anmärkningar blifvit så fullt nöjaktigt besvarade, att några vidare åtgärder icke äro nödiga, samt anhåller fördenskull om afslag å Utskottets hemställan.

Herr Montgomery-Cederhielm: Jag vill endast fästa uppmärksamheten på, att hvad Herr vice Talmannen nämnde om ett yttrande i Utskottets utlåtande icke är någon anmärkning mot Stats-Utskottet, utan mot revisorerna. Stats-Utskottet har nemligen ordagrant afskrifvit hvad revisorerna sagt.

Herr Björnstjerna: Herr Mankell yttrade nyss, att en mängd oegentligheter blifvit begångna. Jag vill instämma med honom så till vida, att en mängd misstag blifvit begångna, men icke af akademien, utan af revisorerna. Det kan man icke heller undra på, att reviso-

jerne, som egnade mycket kort tid och hade mycket kort tid att egna åt akademiens angelägenheter, begingo sådana misstag. Den som läser igenom akademiens svar på revisorernes anmärkningar, tror jag skall instämma med mig deri, att dessa anmärkningar blifvit, så vitt jag kan finna, till alla delar vederlagda på ett öfvertygande sätt.

För öfrigt ber jag att få instämma i hvad Herr vice Talmannen yttrade om det olämpliga i revisorernes af Stats-Utskottet återgifna yttrande i afseende å en donation, som blifvit gjord till akademien för att den skulle blifva satt i tillfälle att i vidsträcktare mån än hittills utvidga sin verksamhet, men hvilken donation af revisorerne tolkats på ett sätt, som om den blifvit gjord för att bespara statsverket utgifter för ändamål, som anses nödvändiga, så att staten således skulle slippa att anslå medel för berörda ändamål, och dessa medel i stället tagas från en enskild persons donation.

Jag förenar mig i yrkandet om afslag å Utskottets hemställan.

Herr Casparsson: Jag undrar icke så mycket på, att revisorerne framställt en del af dessa anmärkningar, men mera på, att, sedan dessa anmärkningar blifvit bemötta, någon vill försvara dem. Den ärade ledamoten för Kronobergs län säger, att åtskilliga oregelbundenheter blifvit af akademien begångna. Ja, anmärkningar om sådana hafva blifvit gjorda i 11 särskilda punkter, men hvarenda en har, enligt min åsigt, blifvit fullt tillfredsställande besvarad. Hvad som inom Utskottet väckte den största uppmärksamheten var anmärkningen om jettonutdelningen. Men akademien har i detta fall icke gjort annat än ställt sig till efterrättelse ett Kongl. bref, som föreskrifver huru härvid skall förfaras; och att ställa sig Kongl. Maj:ts befallning till efterrättelse måtte väl icke kunna lemna anledning till någon anmärkning.

Revisorerne hafva vidare anmärkt, att akademien bekostat en begravningskrans på sin afidne ledamot Fryxells kista. Jag tror att revisorerne hade haft mera skäl att *anmärka*, om akademien icke så gjort.

De flesta öfriga anmärkningarne äro af ungefär samma beskaffenhet.

Den enda anmärkning, som synts mig hafva någon giltighet, är, att i reseräkningarne icke upptagits längden af de särskilda jernvägs- och ångbåtsresorna, men i det afseendet har akademien svarat, att den för framtiden skall ställa sig anmärkningen till efterrättelse, och då kan akademien ju icke vara mera tillmötesgående.

Lika väl som jag anser det vara en Riksdagens pligt att skydda revisorerne mot svaromål, som brista i den aktning, man är skyldig en Riksdagens delegation, lika stort skäl anser jag det vara att skydda våra vetenskapliga inrättningar från anmärkningar, som synas vara obehöriga.

Jag yrkar fortfarande afslag å Utskottets hemställan.

Efter härmed slutad öfverläggning gjordes enligt de derunder framställda yrkandena propositioner, först på bifall till Utskottets förvarande hemställan och sedan på afslag derå, och förklarades den senare propositionen vara med öfvervägande ja besvarad.

Ang. utfärdande af nya statuter för Vitterhets-, Historie- och Antiquitetsakademien.
(Forts.)

§ 10.

Lades till handlingarna.

§ 11.

Utskottets hemställan bifölles.

§ 12.

Lades till handlingarna.

Föredrogs å nyo och företogs punktvis till afgörande Bevillnings-Utskottets den 23 och 26 nästlidne Februari bordlagda betänkande N:o 1, angående allmänna bevillningen.

1—4 punkterna.

Bifölles.

5 punkten.

Lades till handlingarna.

Föredrogs å nyo och bifölles Bevillnings-Utskottets den 23 och 26 i sistlidne månad bordlagda betänkande N:o 2, i anledning af väckt motion om påläggande af maltskatt.

Föredrogs och bifölles Lag-Utskottets den 27 nästlidne Februari bordlagda utlåtanden:

N:o 24, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af §§ 12 och 14 i Kongl. stadgan angående skjutsväsendet den 31 Maj 1878;

N:o 25, i anledning af väckt motion dels om tillägg till Kongl. stadgan angående skjutsväsendet den 31 Maj 1878, dels ock om ändring i samma stadgas § 44;

N:o 26, i anledning af väckt motion om ändring i § 70 af förordningen om kommunalstyrelse å landet; samt

N:o 27, i anledning af väckt motion om afåtande af skrifvelse till Konungen om framläggande af lagförslag rörande ersättning af stats-

medel till person, som genom förvällande af någon statens embets- eller tjänsteman under embetsutöfning tillskyndats förluster eller lidande.

Justerades tre protokollsutdrag för detta sammanträde.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades

Grefve <i>Beck-Friis</i>	under 14 dagar från denna dag.
Herr <i>Ekman, Carl,</i>	» 10 » » den 5 i denna månad och
» <i>Fröberg</i>	» 21 » » » 5 » » »

Kammaren åtskildes kl. $\frac{3}{4}$ 2 e. m.

In fidem

A. von Krusenstjerna.

Tisdagen den 4 Mars.

Kammaren sammanträdde kl. $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

Justerades protokollet för den 26 sistlidne Februari.

Upplästes ett insänt läkarebetyg af följande lydelse:

Landshöfdingen m. m. Herr Baron *John Ericson* är för närvarande af sjukdom urståndsatt att lemna sängen och kan han således omöjligt anträda sin tilltänkta resa till Stockholm. På embetsed intygadt.

Östersund den 1 Mars 1884.

Emil Warodell,
Läkare.

Upplästes och godkändes Lag-Utskottets förslag till Riksdagens skrifvelser till Konungen:

N:o 8, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående tillsyn å förmyndares förvaltning af omyndigs egendom; och

N:o 9, om beredande åt sammankomster för gemensam andaktsöfning af hittills saknadtt nödigt skydd.

Efter föredragning af ett från Andra Kammaren ankommet protokollsutdrag, N:o 90, med delgifning af nämnda Kammares beslut öfver dess Tillfälliga Utskotts utlåtande N:o 7, i anledning af väckt motion angående förändrad lydelse af § 16 i Kongl. förordningen den 7 December 1883 om expeditionslösen, beslöt Första Kammaren, på hemställan af Herr *vice Talmannen*, att hänvisa detta ärende till sitt Tillfälliga Utskott N:o 2.

Anmälades och bordlades Banko-Utskottets nedannämnda memorial och utlåtanden:

N:o 3, i fråga om användande af Riksbankens vinst för år 1883;

N:o 4, i anledning af väckt förslag om stadgande af skyldighet för Riksbanken att efter visst pris inlösa guld i plants, som för bankens räkning aflemnas i Kongl. Myntverket; samt

N:o 5, i anledning af väckt motion om afsättande till Riksdagens disposition af Riksbankens öfverskott utöfver dess grundfond och reservfond.

Föredrogos, men bordlades å nyo på flere ledamöters begäran följande, den 1 innevarande Mars bordlagda ärenden, nemligen: Lag-Utskottets utlåtande N:o 28, Riksdagens kanslideputerades memorial N:o 2 och Första Kammarens Tillfälliga Utskotts utlåtande N:o 4.

Justerades två protokollsutdrag för detta sammanträde.

Ledighet från Riksdagsgöromålen beviljades Herr *Hasselrot* under fjorton dagar från den 6 i denna månad.

På framställning af Herr Grefven och Talmannen beslöts, att de ärenden, hvilka denna dag blifvit för andra gången bordlagda, skulle sättas sist å föredragningslistan för nästa sammanträde.

Kammaren åtskildes kl. $\frac{3}{4}$ 3 e. m.

In fidem

A. von Krusenstjerna.
